

rátoknak, uzsorásoknak és még isten tudja, kiknek mennyivel tartoznak a hivatalnokok. Érdemes lenne ezeket a számokat is ismerni. De hát ez képtelenség. Mutatónak elég legyen annyi, hogy egy szegedi szabócégnak 74.000 korona a künnlévősége és az adósainak 96 százaléka hivatalnok.

Ezek után bizonyosan nem fogják azt mondani, hogy a hivatalnokok usznak a jólétben. Uszni usznak ugyan, azonban inkább az adósságokban és nagyon boldog az a kishivatalnok, aki a jövedelméből meg tud élni, anélkül, hogy adósságot kénytelen csinálni. De ilyen hivatalnok talán nincs is. Ha van, akkor mutogatni kell belépődijak mellett.

Paál Józ.

Magyar államférfiak a parlamenti helyzetről.

(Fővárosi munkatársunktól.) A költségvetés letárgyalása után új problémák elé ér a magyar politikai élet: a kormány és a többségi párt bizonyynyal minden akadékoskodást legyőzni tudó munkabírása újból kénytelen fölvenni a harcot az ellenzéki akadékoskodással. A Délmagyarország budapesti tudósítója fölkeresett tehát néhány előkelő munkapárti politikus, hogy véleményüket meghallja és a politikai prognosticumot megismerje arra az időre, amikor megszűnik az elenzékkel kötött paktum, ismét előtérbe lép a védőerőjavaslat és így az obstrukció is.

(Kenedi Géza)

ez a nagy jogtudós, a munkapártnak kiváló tagja és az igazságügyi bizottság előadója a következő rendkívüli érdekes és a helyzetre nézve jellemző kijelentéseket tette:

— A költségvetés letárgyalása után vannak olyan sürgős nemzetközi szerződések és törvényjavaslatok, melyek letárgyalása el nem odázható. Szerintem január vége lesz, amíg ezeket letárgyalják. Közben azonban még két fontos javaslat vár elintézésre. Az egyik a bírósági szervezet módosításáról, a másik a polgári perendtartás teljes életbeléptetéséről szól. Az utóbbinál két vitás pont van, a 78-ik és 79-ik szakaszok, amelyek a bírák kényszeráthelyezéséről és a nyugdíjazásról rendelkeznek. A Justh-párt ebben a kérdésben intranzingens álláspontot foglalt el, azonban remélem, hogy áthidalhatók lesznek az ellentétek, mert senkisé akarja a bíróság függetlenségét megzavarni.

— Tehát a legvérmesebb számítás szerint is február eleje lesz, amikor az obstrukció folytatására kerül a sor. Ebben az esetben a kormányra két féle feladat hárul. Az egyik az, hogy a kormány véget vet az obstrukciónak akármilyen áron és a többség jogát helyreállítja. A másik a paktumok szakadatlan láncolata. Az utóbbi a mai politikai állapotoknak az alapköve.

E két dolog mellett a választói reform két iránya lappang. Azok, akik a választói jogot nemzeti alapon kívánják megoldani, azok az obstrukció föltétlen letörése mellett vannak. Azok azonban, akik nemzetközi szempontokat visznek a nagyfontosságú, a nemzetre nézve életbevágó kérdésben alapul, azok a paktálás alapján állanak.

— Már a védőerőjavaslatok tárgyalása során is erősen megmutatkozik a két irány: a nemzeti és a nemzetközi irány. A jövő nagy harca ez a két irány között fog eldőlni.

Hiszem és vallom, hogy a védőerőjavaslat

minden krízis nélkül keresztül fog menni, de az egész politikai helyzet megváltozik. Azután fog megtörténni a nemzeti és nemzetközi irány összeütközése és a két irány között indul meg a nagy, a hatalmas harc.

— Jósolni merek. Előre látom, hogy Tisza István gróf Andrássy Gyula gróffal abban az időben, amikor a két irány között a harc megkezdődik egy táborba fog kerülni és pedig a nemzeti irány táborába.

(Bolgár Ferenc)

nyugalmazott államtitkár, a katonai kérdések kiváló ismerője a következő nyilatkozatot tette:

— A költségvetés letárgyalása után, a kisebb fontosságú törvényjavaslatok tárgyalása közben kompromisszum tárgyalások lesznek az ellenzék és a kormánypárt között. Az a meggyőződésem, hogy végül is meg lesz a béke. Nem fog könnyen menni, hetekig fognak elhúzódni a tárgyalások, de mindkét részről be fogják látni, hogy az ország fejlődése érdekében meg kell csinálni, a konszolidált parlamenti békét.

(Mártonffy Márton)

udvari tanácsos, a munkapárt egyik legkiválóbb tagja a következőket jelentette ki tudósítónk előtt:

— A munkapárt azért vállalkozott kormányalakításra, hogy kitűzött célját megvalósítsa. Ezt törvényes eszközökkel meg is kell valósítani. A célt pedig csak úgy tudja elérni, ha biztosítani tudja a parlament békés munkáját. Ez involválja azt, hogy a jogos és törvényes többségi akaratnak minden vonalon és föltétlenül érvényesülnie kell. Ha a munkapárt meg akarja valósítani kitűzött célját, akkor az arra vonatkozó eszközeit minden habozás nélkül alkalmaznia kell.

A kormány munkaterve. Az Est munkatársa meginterjuvulta Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt, valamint Lukács László, Beöthy László, Székely Ferenc, Zichy János és Hazai Samu minisztereket, hogy mik a terveik a jövőre és milyen programot állítottak föl. A miniszterelnök mint belügyminiszter a városok állami segélyezésére három milliót kíván fordítani s annak mikénti fölosztásán most dolgoznak a belügyminisztériumban. A szegényügy országos rendezése is előkészítés alatt van. Lukács pénzügyminiszter új váltópénz kibocsátására készített törvényjavaslatot. Ezenkívül a mesterséges élesztőszerek monopóliumáról, valamint a vámvonalon át behozott dohánygyártmányok engedélyilletékének megváltoztatásáról is tervezetet készít. Elkészült az új nyugdíjtörvény és az új adótörvények végrehajtási utasításai is és valószínűleg az általános jövedelmi adó életbeléptetése is külön törvényvel történik majd. Beöthy László kereskedelmi miniszter legközelebbi programja: a közúti hálózat fokozatos és erősebb fejlesztése, új hidak építése, valamint az ipari alkalmazottak munkaviszonyaira vonatkozó és védelmére vonatkozó törvényjavaslat. Székely Ferenc igazságügyminiszter programja: a polgári perrendtartás életbeléptetése s a tengerészeti ügyekben való bíráskodás, továbbá a találmányi szabadalmakról és a közgazgatási bíróságokról szóló törvények módosítása és az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat. Zichy János kultuszminiszter programja: az új egyetemi törvény, a tanítók fizetésrendezése és az ifjúságnak a pornografikus termékekkel szemben való megvédése. Hazai Samu programja: törvényjavaslat a progresszív hadmentességi díj, altisztek polgári alkalmazása, továbbá bevonuló szegénysorsu tartalékosok családjainak segélyezése.

egy nap Kecskeméten.

— Föltámad a földrengés városa. —

(Kiküldött munkatársunktól.) Ennek az esztendőnek a legnagyobb szenzációja Magyarországon kétségen kívül Kecskeméthez fűződik. És csodálatos, ugyan ki gondol már arra, hogy rövid fél esztendő előtt romba dőlt egy virágzó nagy magyar város, hogy az idegeinket borzongatta Kecskemét vészpusztulása. Megesik olykor mindnyájunkkal, hogy a lelki élet kifürkészhetetlen törvénye szerint váratlanul kikapcsolódik az emlékezetünkben olyasmi, amire egy ideig egész lelkünk feszült intenzitásával gondoltunk, a mi érdeklődésünk és részvételünk legbensőbb fiókjába volt bezárva. Jönnek azonban a multba tekintő lélek emlékezésének oly pillanatai, amidőn föl kell nyitni az elzárt lelki fiókokat és fölfrissíteni tartalmukból azt, amit kötelesség.

A nemzet lelkében is vannak ilyen, bezárt fiókok, melyek tartalmát ki kell ásnunk a rohanó idő egymásra halmozott ezer újabb benyomásának tömege alól, mert mulasztás és hiba lenne átaladni még az elfeledett emlékek temetőjének.

Ez a szomorú esemény, mely egy fontos magyar várost gyökerében rendített meg, a magyar nemzet szívéig hatott. Hisz Kecskemétről volt szó, a lánglelkű dalnoktól megénekelt „híros városról”, a magyar fajtának, a magyar érzések, a magyar virágzásnak, a magyar életrevalóságnak ez örökké kamatozó tőkéjéről, melyet féltő gonddal övezünk szeretetünkkel, s mely egy éjszakán csaknem végképen megsemmisült, s ma is olyan állapotban van még, hogy a rommá lett falak közt, a repedésekkel végigszántott ezernyi ház közt bolyongó magyar lélek megrettenve kérde a magyarság gondviselésétől, hogy mi lesz Kecskemét sorsa?

Napi gondja közt az egész magyar közvélemény feltűnően elfeledte négy hónap alatt, hogy Kecskeméttel katasztrófa történt, azzal a várossal, mely, ha kellett, a híres Mollinár bakavérrel adózott Bosznia meghódításának, amely a világirodalomnak Kátona Józsefet szülte, a Bánk bán szerzőjét, a magyar keserv drámaíróját, amely, ha kell, emberül kiveszi a maga osztályát a munka dandárjából, pompás gyümölcsével meghódítva olyan világpiacokat, amiket se a politikusok esze, se a katonák elszánása nem bírt volna soha a magyar gazdálkodás jogára alá hajtani.

És épen ennek a városnak példás életrevalósága lakóira sujtott le július hetedikén a sors keze, a pusztulás fúriái ezt a várost szemelték ki arra, hogy dűhük játéklabdájává tegyék. Hála Istennek, hogy a pusztulás démona féluton megállott és hogy most az ország, a kormány jóindulata megsegíti Kecskemétet, új élet támad a még mindig helyreállítatlan, béklyójába szorított városban és nemsokára már egy sokkal szebb, sokkal biztatóbb, sokkal gazdagabb jövődőről számolhat majd be.

Még jó mesze liheg és törtet Kecskemét felé a gyorsvonat, s már itt is, ott is föltet-
szenek a pusztulás eltörölhetetlen nyomai. Repedezett falak, bezúzott tetők, garmadakkal föltámasztott eszterhéjak tűnnek szembe. Megérkezünk Kecskemétre és végigkocsizunk az utcákat. A város még mindig tele van a katasztrófa emlékeivel. Megrepedezett falak, miket el kell kerülni, mert alattuk életveszélyes a járás-kelés. Töredezett, piszkos ablakok, miken nem tekint ki többé senki, mert a ház lakatlan, s az ott feledett cserepes-muskáti lassan hervad belé az enyészetbe. Leroskadtt tetők, behorpadtt boltívek, fölszaggatott cserépszindelyek, ledűlt oromfalak. Asmodi görög kezének szomorú munkája. Tornokok és templomok, melyek falai szétomlással fenyegetnek a világ négy égtája felé, körül vannak állványozva, támogatva, vaskötelekkel összefeszítve, hogy